Tariffnemnda

Dato	Vår referanse	Saksbehandler
22.10.2026	2026/30	Håvard Kaasen

SAK 10/2026 I TARIFFNEMNDA

Sakens tema
Fortsatt delvis allmenngjøring av Renholdsoverenskomsten

Tariffparter
Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk Arbeidsmandsforbund

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og NHO Service og Handel

Lovgrunnlag
Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 5

Tariffnemndas sammensetning:
Dommer Terese Smith Ulseth, leder
Professor Steinar Holden, nøytralt medlem
Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem
Advokat Eirik Hognestad, NHO
Advokat Andreas van den Heuvel, LO

Saksgang

Tariffnemnda mottok begjæring fra Landsorganisasjonen i Norge (LO) om fortsatt allmenngjøring av Renholdsoverenskomsten 02.07.2026.

Tariffnemnda sendte utkast til ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter på høring 13.07.2026 med høringsfrist 20.08.2026. Det er mottatt høringsinnspill fra:

- LO (uten merknader)
- Justis- og beredskapsdepartementet (uten merknader)
- NHO
- NHO Service og Handel
- Spekter
- Direktoratet for arbeidstilsynet
- Utenriksdepartementet
- Virke

Tariffnemnda har innhentet statistikker fra SSB over lønnsnivået i de aktuelle bransjene. Nemnda hadde møte 02.09.2026, hvor SSB presenterte statistikker før nemnda tok stilling til begjæringen. Nemnda behandlet saken i møte 03.09.2026.

Dokumentene i saken ligger her:
Renhold - Tariffnemnda

Dokumentene er tilgjengelige på nettsiden frem til nye forskrifter sendes på høring etter neste hovedoppgjør.

Tariffnemndas vurderinger

Er vilkårene for allmenngjøring oppfylt?
Etter en helhetlig vurdering av den dokumentasjonen som er lagt frem, mener Tariffnemnda at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Fortsatt allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Flere utenlandske enn norske arbeidstakere har lønn på eller rundt det allmenngjorte lønnsnivået. Dette indikerer at forskriften har reell betydning, og at det er sannsynlig at lønningene vil falle dersom allmenngjøringen fjernes. Nemnda viser videre til at Arbeidstilsynet i perioden 2024–2026 har avdekket avvik på allmenngjøringsregelverket i 13 prosent av 455 tilsyn.

Er bemanningsforetak omfattet av forskriften?
I høringsrunden har NHO Handel og Service bedt Tariffnemnda klargjøre om ordlyden i forskriftens § 2 omfatter bemanningsforetak eller ikke.

Etter Tariffnemndas syn kan det ikke oppstilles et generelt skille basert på om virksomheten er organisert som et bemanningsforetak. Det avgjørende er om virksomheten etter en konkret vurdering må anses å drive salg av renholdstjenester. At virksomheten også tilbyr utleie av annen arbeidskraft eller andre tjenester, utelukker derfor ikke at den kan omfattes av forskriften.

På den annen side vil ikke enhver utleie av arbeidstakere som utfører renholdsarbeid innebære at bemanningsforetaket driver salg av renholdstjenester i forskriftens forstand. Ved vurderingen vil blant annet omfanget og karakteren av virksomhetens utleie til renholdsarbeid kunne ha betydning. Tariffnemnda finner ikke grunnlag for å oppstille en nærmere generell grense for når slik utleie medfører at virksomheten omfattes av forskriften.

Arbeidsgivers plikt til å dekke arbeidstøy etter § 6 (tidligere § 7)

NHO Service og Handel har videre reist spørsmål om bestemmelsen innebærer en ubetinget rett til å få skotøy dekket av arbeidsgiver, eller om det gjelder et nødvendighetskriterium.

Tariffnemnda bemerker at dette følger direkte av bestemmelsens ordlyd. Arbeidsgivers plikt gjelder «nødvendig arbeidstøy og skotøy tilpasset arbeidsplassen og arbeidet». Bestemmelsen oppstiller dermed et nødvendighetskriterium.

LOs medlem i Tariffnemnda mener at skotøy som nevnt i Renholdsoverenskomsten § 6.1, og dermed i forskriften § 6 (tidligere § 7), skal dekkes av arbeidsgiver uansett hvilken type renhold som utføres. Renhold er et fysisk krevende yrke og andelen renholdere som pådrar seg slitasjeskader og muskel- og skjelettlidelser er meget høy, sammenlignet med andre yrker. At arbeidsgiver skal holde skotøy, er et HMS-tiltak ment for å motvirke uheldig belastning og slitasje over tid. Derfor er bestemmelsen i Renholdsoverenskomsten § 6.1 at renholdere har krav på passende sko eller skogodtgjørelse.

Visse typer renhold kan kreve særskilt arbeidstøy og/eller skotøy, slik som for eksempel vanntett fottøy, vernesko og spikertrampsåle. Om arbeidsgiver har plikt til å holde arbeidstøy og skotøy ut over passende skotøy tilpasset alminnelig renhold, må avgjøres ut fra en vurdering av hva som er nødvendig basert på forholdene på arbeidsstedet og hva slags type renhold som skal utføres.

Forskuttering av sykepenger, foreldrepenger og pleiepenger

NHO Service og Handel har bedt om at ordningen med forskuttering av sykepenger, foreldrepenger og pleiepenger, slik den er beskrevet i Riksmeklerens skisse fra meklingen av Renholdsoverenskomsten 30.–31. mai 2026, allmenngjøres.

Tariffnemnda viser til at allmenngjøringen er begrenset til de lønns- og arbeidsvilkårene nemnda finner nødvendige å sikre gjennom forskriften. Nemnda har lagt til grunn at forskriften fortsatt bør holdes på et minimumsnivå, og har kommet til at en ordning om forskuttering av slike ytelser faller utenfor det som bør allmenngjøres.

Allmenngjøring på Svalbard
Allmenngjøringsloven trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard fra og med 1. juli 2025. LO har begjært at forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter skal gjelde for Svalbard.

Bakgrunn og utgangspunkt
Allmenngjøringsloven ble utvidet til å gjelde for Svalbard ved lov av 28. mars 2025 nr. 4. Lovendringen trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund 1. juli 2025, jf. kgl. res. 28. mars 2025 nr. 545. For øvrige deler av Svalbard er lovendringen foreløpig ikke trådt i kraft.

Forarbeidene til lovendringen viser til at arbeidslivet på Svalbard tidligere hadde en annen karakter enn i dag. Sysselsettingen innen blant annet reiseliv, kultur, forskning og byggevirksomhet har økt, samtidig som innslaget av utenlandsk arbeidskraft er blitt større. Arbeidslivet er også i større grad preget av ad hoc- og sesongbasert virksomhet. Flere av bransjene som er allmenngjort på fastlandet, herunder bygg, hotell og restaurant og renhold, har betydelig aktivitet på Svalbard, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3. Departementet la derfor til grunn at næringslivet på Svalbard møter mange av de samme utfordringene som næringslivet på fastlandet, og at det derfor er behov for tiltak som kan sikre et seriøst og velfungerende arbeidsliv også på Svalbard.

Det ble videre vist til at et etablert utgangspunkt er at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, med mindre tungtveiende grunner taler mot lik regulering, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Gjelder allmenngjøringen i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard?
Tariffnemnda har kommet til at forskriften skal gjelde i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

Hensynet til at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, tilsier at allmenngjøringsforskriften også skal gjelde for Longyearbyen og Ny-Ålesund. Et annet resultat må være begrunnet i særlige forhold ved lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene.

Statistikken fra Statistisk sentralbyrå som nemnda bygger sin konklusjon på, omfatter bransjen som helhet og skiller ikke mellom fastlandet og Svalbard. Etter nemndas vurdering er det ikke grunn til å anta at lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene skiller seg fra forholdene på fastlandet på en måte som innebærer at allmenngjøringens virkeområde skal begrenses geografisk.

I høringsrunden ble det pekt på forskjeller mellom Svalbard og fastlandet, blant annet at det er særskilte skattesatser på Svalbard. Etter nemndas vurdering er forskjeller mellom Svalbard og fastlandet bare relevante for spørsmålet om allmenngjøring dersom de påvirker grunnlaget for allmenngjøring. Særskilte skattesatser på Svalbard har ikke betydning for vurderingen av om utenlandske arbeidstakere har lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med de vilkårene som norske arbeidstakere har.

Tariffnemnda legger på denne bakgrunn til grunn at det ikke foreligger særlige forhold som tilsier at allmenngjøring ikke bør omfatte Longyearbyen og Ny-Ålesund. I fraværet av slike forhold finner nemnda at allmenngjøringen skal gis virkning i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

Svalbardtraktaten
Forskriften må dessuten vurderes opp mot Svalbardtraktatens bestemmelser om likebehandling, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Utenriksdepartementet har vurdert forholdet til Svalbardtraktaten og kommet til at allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter i Longyearbyen og Ny-Ålesund ikke vil være i strid med Norges forpliktelser etter traktaten. Nemnda legger på denne bakgrunn til grunn at Svalbardtraktaten ikke er til hinder for allmenngjøring.

Konklusjon
Tariffnemnda fastsetter på denne bakgrunn en ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter. Tariffnemnda justerer lønnssatser i forskriften og utvider virkeområdet til også å gjelde Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard. Forskriften trer i kraft 06.11.2026.

****

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter skal lyde:

§ 1. ***Grunnlaget for allmenngjøring***

Forskriften er fastsatt på grunnlag av overenskomst for renholdsbedrifter 2026–2028 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Service og Handel på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsmandsforbund på den annen side.

§ 2. ***Virkeområde***

Forskriften gjelder for private bedrifter som driver salg av renholdstjenester. Forskriften gjelder for ansatte i slike bedrifter som utfører renhold.

Forskriften gjelder ikke for ansatte i bedrifter som er omfattet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Forskriften gjelder likevel for ansatte i bedrifter som er omfattet av overenskomst for renholdsbedrifter, jf. § 1, med unntak av bestemmelsen i § 3 i virksomheter som praktiserer ordning med rammetimetall.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger under Reform 94 og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

Forskriften gjelder også i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

§ 3. ***Lønnsbestemmelser***

Arbeidstakere som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner 247,29.

Arbeidstakere under 18 år som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner 196,05.

For arbeid mellom klokken 21:00 og 06:00 avtales lønnstillegg i hvert enkelt tilfelle. Lønnstillegget skal være minst 29 kroner per time.

§ 4. ***Reisetid mellom oppdrag***

Reisetid mellom ulike oppdrag som følger rett etter hverandre i tid skal enten regnes inn i arbeidstiden eller lønnes særskilt for den tiden som medgår til forflytning. Dette gjelder ikke for ansatte i bedrifter som er omfattet av overenskomst for renholdsbedrifter og som omfattes av ordningen med rammetimetall.

I den grad arbeidstaker påføres ekstra kostnader i forbindelse med reise mellom oppdrag, dekkes dette etter avtale.

§ 5. ***Utgifter til reise, kost og losji***

For arbeidsoppdrag hvor overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal arbeidsgiver dekke nødvendige reiseutgifter ved arbeidsoppdragets begynnelse og slutt.

Før arbeidsgiver sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal det være avtalt ordninger vedrørende kost og losji. Arbeidsgiver skal som hovedregel sørge for kost og losji, men kan også dekke kostnader gjennom fast diettsats, betaling etter regning e.l.

§ 6. ***Personlig utstyr (arbeidstøy)***

Arbeidsgiver holder nødvendig arbeidstøy og skotøy tilpasset arbeidsplassen og arbeidet.

§ 7. ***Unntak***

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 8. ***Ikrafttreden og opphør***

Forskriften trer i kraft 6. november 2026.

Forskrift 21. oktober 2024 nr. 2545 om delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.

****

Tariffnemnda, 22.10.2026

Protokollen er elektronisk signert